

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa

Taustaa

Säädösperusta:
Valtionavustuslaki (688/2001)

Avustuksen käyttötarkoitus

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.

Valtionavustuksen määräraha

Opetushallitus asettaa haettaviksi valtion vuoden 2018 talousarvioon sisältyvästä määrärahasta (momentti 29.10.30) valtionavustusta seuraavaan hakukokonaisuuteen:

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa myönnetään 4 375 000 euroa.

Määrärahan käyttö suunnataan pääosin varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen hankkeisiin.

Hakukelpoisuus

Avustusta voidaan myöntää vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja/tai lukiokoulutuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen. Valtion oppilaitokset voivat olla valtionavustusta saavissa hankkeissa mukana, mutta ne eivät voi olla valtionavustuksen saajana.

Avustusten myöntämisen välttämättömät edellytykset

- Hakija on hakukelpoinen.
- Hakemus on saapunut määräajassa Opetushallituksen sähköiseen hakupalveluun. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.
- Hakija on antanut pyydetyt selvitykset aiemmin myönnettyjen valtionavustusten käytöstä.
- Avustuksen käyttötarkoitus on käytölle asetettujen tavoitteiden mukainen.
- Avustettava hanke, toiminta tai hankinta toteutetaan avustuksen käyttöajan rajoissa.

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa

Hakukokonaisuus jakautuu kolmeen osioon (A, B ja C).
Kunkin osion avustusta haetaan omalla erillisellä hakemuksella.

A. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt

Avustettavien hankkeiden tavoitteena on edistää ja kehittää varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaista toimintakulttuuria tukevia oppimisympäristöjä, joissa on otettu huomioon lasten osallisuus ja sosiaalisten taitojen kehittyminen sekä hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa. Lisäksi avustettavien hankkeiden tulee ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda 2030) niiltä osin kuin ne liittyvät luontevasti ja tuovat lisäarvoa hankkeessa tavoiteltavaan muuhun kehittämiseen (ks. esim. <http://yk.fi/node/479>).

Avustettavassa hankkeessa tulee tavoitella sellaisia tuloksia tai tuotoksia, jotka ovat myös laajemmin levitettävissä.

Hankkeisiin tulee sisältyä kehittämistyötä tukevaa arviointi- ja selvitystoimintaa. Lisäksi hankkeisiin voidaan liittää opinnäytetöitä tai muuta tieteellistä tutkimusta. Levittämistyötä toivotaan tehtävän mahdollisuuksien mukaan sekä suomen että ruotsin kielellä.

Painopisteet

Painopisteinä ovat päiväkotirakennusten sisä- ja ulkotilat varusteineen, jotka:

- tukevat monipuolista pedagogista toimintaa
- kannustavat leikkiin ja liikuntaan sekä tukevat motoristen taitojen kehittymistä
- edistävät monikäyttöisiä ja muunneltavia/muuntojoustavia yhteiskäyttöön soveltuvia oppimisympäristöjä ja eri ikäryhmien yhteistä toimintaa (esim. esi- ja perusopetus, senioritoiminta)

Valintaperusteet

Hakemuksia arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella:

- hankkeen tavoitteet ja toiminta niiden toteuttamiseksi
- hankkeen avulla tavoiteltavat konkreettiset tulokset
- hankkeen tulosten ja tuotosten skaalattavuus
- hankkeen kustannusarvion realistisuus
- toimenpiteet tulosten ja tuotosten levittämiseksi
- hankkeeseen liittyvä arviointi- ja selvitystoiminta

Muuta

Valtionavustusta myönnetään enintään 80 % hankkeen kokonaismenoista, joten hakijan oma rahoitusosuus on vähintään 20 %.

Avustusta ei saa käyttää varhaiskasvatuksen järjestäjän perustoiminnan rahoittamiseen.

Rakennuskustannusten, kalustehankintojen ja teknologisten laitteiden yhteenlasketut kokonaiskustannukset voivat olla enintään 60 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

B. Esi- ja perusopetuksen oppimisympäristöt

Avustettavien hankkeiden tavoitteena on edistää oppilaiden tekemisen ja kokeilemisen kautta oppimista sekä tutkimuksellista työskentelyä. Hankkeiden toivotaan lisäävän oppilaiden kiinnostusta erityisesti luonnontieteiden opiskelua kohtaan sekä luonnontieteellisten ja muiden oppiaineiden yhteistyötä. Hankkeen tulee kannustaa opettajia ja oppilaita tieto- ja viestintäteknologian monipuoliseen käyttöön eri oppiaineissa. Lisäksi avustettavien hankkeiden tulee ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda 2030) niiltä osin kuin ne liittyvät luontevasti ja tuovat lisäarvoa hankkeessa tavoiteltavaan muuhun kehittämiseen (ks. esim. <http://yk.fi/node/479>).

Kehittämisen tulee olla esi- tai perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista. Avustettavassa hankkeessa tulee tavoitella sellaisia tuloksia tai tuotoksia, jotka ovat myös laajemmin levitettävissä. Levittämistyötä toivotaan tehtävän mahdollisuuksien mukaan sekä suomen että ruotsin kielellä.

Hankkeisiin tulee sisältyä kehittämistyötä tukevaa arviointi- ja selvitystoimintaa. Lisäksi hankkeisiin voidaan liittää oppinäytetöitä tai muuta tieteellistä tutkimusta.

Painopisteet

Painopisteinä ovat seuraavat kehittämiskohteet, joista hanke voi keskittyä yhteen tai molempiin:

- **Tekemisen ja kokeilemisen kautta oppiminen (Maker-kulttuuri)**

Maker-kulttuurissa on kyse teknologialla leikkelystä, vertaisoppimisesta, itse tekemisestä, käytännönläheisistä projekteista, ratkaisukeskeisyydestä sekä tekemisen ja kokeilemisen hyödyntämisestä oppimisessa. Tähän painopisteeseen keskittyviltä hankkeilta toivotaan oppiainerajat ylittävää yhteistyötä.

- **STEAM-opiskelu (science, technology, engineering, arts and humanities)**

STEAM-lähestymistavassa on kyse todellisten ongelmien ratkaisemisesta yhdistelemällä luovasti matematiikan ja luonnontieteiden opetukseen muotoiluosaamista, teknologiaa ja muita oppiaineita. Tähän painopisteeseen keskittyviltä hankkeilta toivotaan tutkimuksellisten työskentelytapojen hyödyntämistä.

Valintaperusteet

Hakemuksia arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella:

- hankkeen tavoitteet ja toiminta niiden toteuttamiseksi
- hankkeen avulla tavoiteltavat konkreettiset tulokset
- hankkeen tulosten ja tuotosten skaalattavuus
- hankkeen kustannusarvion realistisuus
- toimenpiteet tulosten ja tuotosten levittämiseksi
- hankkeeseen liittyvä arviointi- ja selvitystoiminta

Muuta

Valtionavustusta myönnetään enintään 90 % hankkeen kokonaismenoista, joten hakijan oma rahoitusosuus on vähintään 10 %.

Laitehankintojen osuus hankkeen kokonaismenoista saa olla enintään neljäkymmentä (40) prosenttia. Laitehankinnat käsittävät teknologiset laitteet, ohjelmistot ja tarvikkeet. Rakentamiskustannuksia ja kalustehankintoja ei hyväksytä hankkeen kustannuksiksi. Laitehankintoihin hyväksytään myös hankkeen käytössä olevien laitteiden leasing-menot hankkeen keston ajalta. Nämä leasing-menot tulee ilmoittaa hankkeen kustannusarvion Laitehankinnat -kohdassa.

C. Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt

Avustettavien hankkeiden yleisenä tavoitteena on kehittää laajasti levitettävissä olevia pedagogisia työtapoja, toimintamalleja ja oppimisympäristöratkaisuja. Hankkeiden tulee edistää opiskelijoiden osallisuutta, innovatiivisuutta ja luovuutta sekä kestävää hyvinvointia. Hankkeiden tulee myös kannustaa opettajia ja opiskelijoita tieto- ja viestintäteknologian järkevään, monipuoliseen käyttöön. Lisäksi avustettavien hankkeiden tulee ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda 2030) niiltä osin kuin ne liittyvät luontevasti ja tuovat lisäarvoa hankkeessa tavoiteltavaan muuhun kehittämiseen (ks. esim. <http://yk.fi/node/479>).

Hankkeiden tulee levittää avoimesti ja laajasti hankkeessa syntyneitä tuloksia ja tuotoksia. Levittämistyötä toivotaan tehtävän mahdollisuuksien mukaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Avustettavan hankkeen edellytetään tekevän yhteistyötä Lukioden kehittämisverkoston kanssa alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Hankkeisiin tulee sisältyä kehittämistyötä tukevaa arviointi- ja selvitystoimintaa. Lisäksi hankkeisiin voidaan liittää opinnäytetöitä tai muuta tieteellistä tutkimusta.

Painopisteet

Painopisteinä ovat seuraavat kehittämiskohteet, joista hanke voi keskittyä yhteen tai useampaan:

- **Opetus- ja arviointimenetelmien monipuolistaminen**
Hankkeessa voidaan keskittyä esimerkiksi opiskelijoiden aktiivisuutta, yritteliäisyyttä ja osallisuutta tukevien yhteisöllisten ja vuorovaikutteisten

19.03.2018

OPH-627-2018

työtapojen monipuolistamiseen opetuksessa ja oppimisen arvioinnissa. Hanke voi myös suuntautua esimerkiksi laaja-alaisen osaamisen ja oppiainerajat ylittävän oppimisen edistämiseen.

- **Toimintakulttuurin uudistaminen**

Hankkeessa voidaan painottaa muun muassa opiskelijälähtöisyyden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja kestäväen tulevaisuuden sekä kieli- ja kulttuuritietoisuuden näkökulmia lukion toimintakulttuurin uudistamisessa.

- **Oppimisympäristöjen laajentaminen**

Hankkeessa voidaan keskittyä lukion oppimisympäristöjen laajentamiseen ulos koulurakennuksesta kehittämällä yhteistyömalleja korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Valintaperusteet

Hakemuksia arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella:

- hankkeen tavoitteet ja toiminta niiden toteuttamiseksi
- hankkeen avulla tavoiteltavat konkreettiset tulokset
- hankkeen tulosten ja tuotosten skaalattavuus
- hankkeen kustannusarvion realistisuus
- toimenpiteet tulosten ja tuotosten levittämiseksi
- hankkeeseen liittyvä arviointi- ja selvitystoiminta

Muuta

Valtionavustusta myönnetään enintään 90 % hankkeen kokonaismenoista, joten hakijan oma rahoitusosuus on vähintään 10 %.

Laitehankintojen osuus hankkeen kokonaismenoista saa olla enintään kolmekymmentä (30) prosenttia. Laitehankinnat käsittävät tieto- ja viestintäteknologiset laitteet, ohjelmistot ja tarvikkeet. Rakentamiskustannuksia ja kalustehankintoja ei hyväksytä hankkeen kustannuksiksi. Laitehankintoihin hyväksytään myös hankkeen käytössä olevien laitteiden leasing-menot hankkeen keston ajalta. Nämä leasing-menot tulee ilmoittaa hankkeen kustannusarvion Laitehankinnat -kohdassa.

Hakemusasiakirjat

Avustushakemus tehdään sähköisellä hakulomakkeella. Hakemuksen allekirjoittajiksi merkittävillä henkilöillä tulee olla nimenkirjoitusoikeus opetuksen/ koulutuksen järjestäjän puolesta.

Tämä tiedote ja linkki hakulomakkeisiin ovat saatavilla Opetushallituksen www-sivuilta osoitteessa www.oph.fi (→ Rahoitus → Valtionavustukset).

Suorat linkit hakulomakkeisiin:

A. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa

<https://valtiovavustukset.oph.fi/avustushaku/148/?lang=fi>

B. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa
<https://valtiovavustukset.opi.fi/avustushaku/149/?lang=fi>

C. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen lukiokoulutuksessa
<https://valtiovavustukset.opi.fi/avustushaku/149/?lang=fi>

Valtiovavustuksen hakuaika

Tämän valtiovavustuksen hakuaika alkaa 20.3.2018 ja päättyy 24.4.2018 klo 16.15. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Valtiovavustuksen käyttöaika

- Käyttöaika alkaa avustuspäätöksen päiväyksestä ja päättyy 30.6.2020.
- Hanke on käynnistettävä viimeistään 31.12.2018.

Muuta

Hakijan tulee tutustua [Opetushallituksen ohjeeseen](#) valtiovavustuksen hakijalle ja käyttäjälle (OPH-656-2018).

Avustusta ei voi käyttää avustuksen saajan perustoiminnan rahoittamiseen. Avustusta voi käyttää vähäisissä määrin opetushenkilöstön täydennyskoulutukseen silloin, kun se on hankkeen toteutuksen kannalta perusteltua.

Avustusta ei myönnetä, jos samaan kehittämistoimintaan saadaan muuta Opetushallituksen myöntämää tai hankeosapuolten ulkopuolista julkista rahoitusta esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä tai EU:lta.

Opetushallitus varaa osan määrärahasta vuosina 2016 ja 2017 rahoitusta saaneiden vaikuttavimpien oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden mahdolliseen jatkorahoitukseen. Lisäksi osa määrärahasta voidaan kohdistaa Future Classroom Ambassador -toiminnan ja GDWC-juniori -sarjan tukemiseen.

Lisätietoja antavat:

Insinööri Heli Anttalainen, puh. 029 533 1041 (varhaiskasvatus, esiopetus)
Erityisasiantuntija Juho Helminen, puh. 029 533 1064 (perusopetus)
Opetusneuvos Kimmo Koskinen, puh. 029 533 1107 (lukiokoulutus)
Erityisasiantuntija Matti Ranta, puh. 029 533 1537 (perusopetus)
Yliarkkitehti Reino Tapaninen, puh. 029 533 1209 (varhaiskasvatus)
Opetusneuvos Jukka Tulivuori, puh. 029 533 1260 (lukiokoulutus)

Opetusneuvos Kristian Smedlund, puh. 029 533 1286 (ruotsinkielinen koulutus)

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@oph.fi.

19.03.2018

OPH-627-2018

Johtaja

Jorma Kauppinen

Opetusneuvos

Kimmo Koskinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen
asianhallintajärjestelmässä.